

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Анатолій Мартиненко **Анатолій МАРТИНЕНКО**

28 **2024 року**

РОБОЧА ПРОГРАМА

З ПЕРЕДКВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки бакалавра

освітньо-професійної програми «**Економіка бізнесу**»

спеціальності **076 Підприємництво та торгівля**

Полтава
2024 рік

Робоча програма з передкваліфікаційної практики підготовки бакалавра спеціальності 076 Підприємництво та торгівля першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» 2024 р.

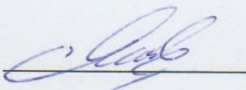
Розробники: Хадарцев О.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу,
кандидат економічних наук, доцент
Міняйленко І.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та
маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми (Олександр ХАДАРЦЕВ)

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри
економіки, підприємництва та маркетингу (Марина ЧИЖЕВСЬКА)

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів,
економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП (Свєгенія КАРПЕНКО)

«29» серпня 2024 року

© Хадарцев О.В., 2024 рік
© Міняйленко І.В., 2024 рік
© Національний університет
імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис передкваліфікаційної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	обов’язкова		
Загальна кількість годин – 90				
	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки		
		4-й	4-й	4-й
		Семестр		
		8-й	8-й	8-й
		Самостійна робота		
	Ступінь вищої освіти – бакалавр	90 год.	90 год.	90 год.
		Вид контролю диференційований залік		

2. Мета та завдання практики

Передкваліфікаційна практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» для здобуття першого рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля.

Метою передкваліфікаційної практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань з професійно-орієнтованих дисциплін навчального плану, засвоєння практичних навиків виконання певних функціональних обов'язків, які здійснюють економічні підрозділи (служби), аналіз основних показників, тенденцій і виявлення резервів, розроблення заходів з удосконалення роботи суб'єкта підприємництва.

Завдання передкваліфікаційної практики:

– дослідження сфери діяльності, внутрішнього та зовнішнього середовища суб'єкта підприємництва;

– практична апробація набутих знань і навиків з попередньо опанованих професійних дисциплін;

– формування компетентностей самостійної діяльності за фахом, відповідно до мети та цілей підготовки освітньо-професійної програми;

– збір і аналіз інформації для подальшого використання в освітньому процесі (зокрема курсових і розрахункових роботах).

Проходження передкваліфікаційної практики забезпечує формування та розвиток у студентів компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою.

Інтегральної компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальних компетентностей:

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотримання вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

СК11. Здатність аналізувати, оцінювати, обирати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі, обґрунтовувати доцільність їх реалізації.

3. Передумови для проходження передкваліфікаційної практики

Передумовами проходження передкваліфікаційної практики є початкові дисципліни, які вивчені здобувачами в попередніх семестрах, зокрема: «Фінанси бізнесу», «Управління персоналом: HR-тренди і технології», «Аналіз підприємницької діяльності», «Організація діяльності суб'єкта підприємництва».

4. Очікувані результати проходження передкваліфікаційної практики

Формулювання результатів проходження передкваліфікаційної практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів в ОПІ.

ПРН1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

ПРН17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

ПРН22. Визначати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати та обґрунтовувати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики є:

- диференційований залік;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- звіт з проходження передкваліфікаційної практики.

6. Програма передкваліфікаційної практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Суб'єкти підприємництва (підприємства, організації, установи), які використовуються як бази передкваліфікаційної практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- мати високий рівень техніки й технології, організації і культури праці, а також структури, робота яких відповідає спеціальності 076 Підприємництво та торгівля;
- забезпечити можливість проведення більшості видів практики при дотриманні умов послідовності їх виконання та кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;
- мати можливість надання здобувачам вищої освіти на час практики робочих місць;
- володіти достатньою інформаційно-статистичною базою для передкваліфікаційної практики, готовність надати та забезпечити доступ до інформації, необхідної для написання відповідного звіту.
- наявність кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти.

Базами передкваліфікаційної практики можуть бути суб'єкти підприємництва (підприємства, організації та установи) будь-якої форми власності пріоритетних для спеціальності галузей, що здійснюють виробничу, торгівельну, сільськогосподарську та/або інші види діяльності. Вибору баз передкваліфікаційної практики передують робота кафедри з вивчення їх відповідності до проведення практики здобувачів вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля за ОПП «Економіка бізнесу».

Здобувачі вищої освіти мають право самостійно підбирати для себе місце передкваліфікаційної практики і пропонувати його кафедрі, університету для укладання відповідних угод. У такому випадку завдання практики корегується з урахуванням її специфіки. За погодженням із завідувачем кафедри економіки, підприємництва та маркетингу в окремих випадках практика може проводитися в некомерційних установах та організаціях. З базами передкваліфікаційної практики університет завчасно укладає договори на її проведення. Тривалість дії договорів погоджується сторонами такого договору.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво передкваліфікаційною практикою від університету здійснює кафедра економіки, підприємництва та маркетингу. Відповідно обов'язки керівника передкваліфікаційної практики від кафедри передбачають:

- перевірити готовність баз передкваліфікаційної практики до прийому здобувачів вищої освіти;
- узгодити з базами передкваліфікаційної практики графік її проведення, робоче місце практиканта, керівництво практикою від бази практики;
- ознайомитись з контингентом здобувачів вищої освіти, які будуть проходити практику на цій базі, і розподілити їх на робочі місця;

- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж про порядок проходження практики та техніку безпеки, наявність у здобувачів вищої освіти необхідних документів (направлення, щоденник, календарний план) та інше;

- повідомити здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики;
- одержати у керівника практикою університету форму звіту;
- після прибуття до організації (підприємства) протягом 1-3 днів сповістити університет про здобувачів вищої освіти, які прибули на практику;

- своєчасно отримати від керівника бази практики витяги з наказу про прийняття здобувачів вищої освіти на практику та призначення керівників практики від бази практики;

- під час проведення практики постійно контролювати забезпечення належних умов праці та побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- контролювати виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, вести контроль виходу здобувачів вищої освіти на практику;

- надавати практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;

- систематично перевіряти ведення щоденника та збирання матеріалу для звіту.

Керівник передкваліфікаційної практики від підприємства, який здійснює загальне керівництво практикою:

- несе особисту відповідальність за проведення практики у межах своєї компетенції;
- організовує практику згідно з календарним планом практики;
- визначає місця практики, забезпечує найвищу ефективність її проходження;
- організовує проведення відповідними фахівцями інструктажу з охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;

- забезпечує виконання графіків проходження практики у структурних підрозділах підприємства;

- надає практикантам можливість користуватись наявною літературою, необхідною документацією підприємства для виконання завдання практики;

- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- створює необхідні умови для засвоєння здобувачами вищої освіти нової техніки, передових технологій, сучасних методів організації праці;

- контролює дотримання законодавства України про працю тощо.

При проходженні передкваліфікаційної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від університету консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;

- в 1-й день зробити відмітку про дату прибуття на практику (у щоденнику та повідомленні);

- отримати (при необхідності) тимчасову перепустку для входу на підприємство;

- пройти інструктаж з техніки безпеки, з'явитись до керівника практики від підприємства – бази практики, ознайомити його з програмою (графіком) та індивідуальним завданням, отримати вказівки щодо проходження практики та домовитись про час і місце консультацій;

- повністю виконати програму та індивідуальні завдання з практики;

- фіксувати в щоденнику виконані завдання;

- зібрати матеріал для написання звіту, своєчасно опрацювати його, оформити звіт;

- дотримуватись трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку;

- нести відповідальність за роботу, що доручена керівником практики.

6.3. Зміст передкваліфікаційної практики та розподіл бюджету часу

За період передкваліфікаційної практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст передкваліфікаційної практики визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні для здобувачів вищої освіти 4 курсу.

Розподіл часу передкваліфікаційної практики

№ з/п	Етапи	Тривалість, год.
1	Дослідити економічно-організаційні засади суб'єкта підприємництва: форма та вид діяльності; модель управління, внутрішня структуризація і взаємодія між елементами; формування і ресурсне забезпечення виробничої програми; ринкове середовище та перспективи розвитку галузі. Розробити рекомендації з удосконалення	30
2	Дослідити фінансово-інвестиційні засади суб'єкта підприємництва: джерела та інструменти формування ресурсів; фінансові результати діяльності; експрес-аналіз фінансового стану; система оподаткування та її вплив на діяльність суб'єкта підприємництва. Розробити рекомендації з удосконалення.	30
3	Виконати факторний аналіз випуску продукції (обсягу робіт/послуг, товарообігу) в залежності від забезпеченості суб'єкта підприємництва ресурсами та ефективності їх використання; визначити резерви зростання та розробити рекомендації з їх реалізації.	20
4	Узагальнення результатів аналізу, підготовка звіту і подання на кафедру для перевірки та захисту.	10
	Усього	90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми практики.

7. Підготовка звіту з передкваліфікаційної практики

Звіт з передкваліфікаційної практики повинен відображати самостійну роботу здобувача вищої освіти на підприємстві (організації, установі). Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Детальний опис вимог до подання звіту з передкваліфікаційної практики наведений у методичних рекомендаціях. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів, передбачених змістом практики, висновки, список використаних джерел тощо. Звіт оформлюється за вимогами, що визначені у методичних вказівках щодо проходження практики, та відповідно до єдиних вимог щодо оформлення текстових документів.

Висновок керівника передкваліфікаційної практики повинен відображати рівень засвоєних студентом теоретичних знань і вміння застосовувати їх на практиці, відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики, правильності оформлення звітної документації, висновки і пропозиції щодо оцінки практики. Письмовий звіт разом із заповненим щоденником практики подають для рецензування керівникам практики. Відгук керівника від бази практики повинен відображати ділові та моральні якості, виявлені студентом при проходженні практики та оцінку його діяльності. Після можливого доопрацювання здобувачем вищої освіти та остаточного погодження змісту звіту з викладачем, керівником практики від кафедри, звіт допускається до захисту.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачено.

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження передкваліфікаційної практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.
82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак

	пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує

	неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Поручено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту звіту з практики

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-60	0-10	0-30

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є обов'язковими.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, звіт з практики до захисту не допускається.

Змістова частина	
42-60	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний опис проведеної роботи, аналіз діяльності бази практики глибокий, проведений на високому рівні. Висновки та рекомендації логічно узгоджуються із завданнями, чіткі та обґрунтовані, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
20-41	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Розділи звіту розкривають зміст практики, містять достатньо повний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснений на середньому рівні, не врахована частина аспектів. Висновки та рекомендації в цілому обґрунтовані, однак не повною мірою відповідають завданням, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики, однак відсутня чіткість його визначення. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів,

	розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики від підприємства та/або від керівника від кафедри. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується пакетом документів бази практики. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки та/або рекомендації відсутні або не відповідають програмі практики.
Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, рекомендації, список джерел літератури, додатки) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки виконані з використанням текстових та графічних редакторів, повністю відповідають змісту, виконані правильно, якісно.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, виконані з використанням текстових та графічних редакторів, в цілому відповідають змісту практики, але не вдало виконані або мають недоліки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст містить значну кількість помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, виконані з використанням текстових та графічних редакторів, але не вдало підібрані та/або виконані, частково не відповідають змісту або містять помилки.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, але не відповідають змісту та/або містять суттєві помилки або необхідний ілюстративний матеріал відсутній.
Захист	
26-30	Доповідь логічна, змістовна, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
15-25	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.
7-14	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.

0-6	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження практики. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.
-----	---

Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту звіту з практики

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Хадарцев О.В., Григор'єва О.В., Міняйленко І.В., Кулакова С.Ю., Васюта В.Б., Галайда Т.О. Програма та методичні вказівки до організації й проходження передкваліфікаційної практики студентів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля першого рівня вищої освіти. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка. 2024. 24 с.

2. Кулакова С.Ю., Хадарцев О.В. Наскрізна програма практик підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка», 2024. 18 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.

2. Балджи М.Д., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2021 р. 344 с.

3. Бурик А. Планування діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: Видавництво Центр навчальної літератури. 2017. 260 с.

4. Економіка підприємства: підручник. За заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.

5. Економіка підприємства: підручник За заг. ред. д.е.н., проф.. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2023. 874 с.

6. Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. К.: ЦУЛ. 2022. 328 с.

7. Підприємництво: підручник / С.В. Панченко, В.Л. Дикань та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241 с.

8. Планування та організація діяльності підприємства: навчальний посібник / Г.Б. Веретенникова, В.В. Томах, І.М. Геращенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 210 с.

9. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності. К.: ЦУЛ. 2022. 384 с.

10. Управління персоналом: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямулич, О. А. Хілуха, П. М. Косінський; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк: ЛНТУ, 2023. 414 с.

11. Фінанси бізнесу / Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. 432 с.
12. Фінанси різних форм бізнесу: навч. посіб. / Н.Г. Пігуль, О.В. Дейнека, Н.А. Дехтяр, О.В. Люта. Суми: Сумський державний університет, 2017. 337 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 No 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 No 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Економіка підприємництва: підручник. За ред. д.е.н. проф. Л. В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
4. Економіка торговельного підприємства : навч. посібник / Н.А. Мазур, І.В. Семенець, І.А. Лопашук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с.
5. Кулик А.В. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал»», 2018. 452 с.
6. Рибчук А.В., Ковенська О.А., Антофій Н.М. Економічний аналіз: теорія і практика. Видавництво «Гельветика». 2020. 220 с.
7. Фінанси підприємств: підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.І. Вівчар, О.М.Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
8. Cong M., Cheok M.Ye. The impact of financing role and organizational culture in small and medium enterprises: Developing business strategies for economic recovery. *Economic Analysis and Policy*. 2022. №75: pp. 26-38. DOI: 10.1016/j.eap.2022.04.009.
9. Pererva P., Kobieliieva T., Kuchinskyi V., Garmash S., Danko T. Ensuring the sustainable development of an industrial enterprise on the principle of compliance-safety. *Studies of Applied Economics*. 2021. №39(5). DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.5111>

13. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle. URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2354>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.